

իբրե խորթ մայր չի տար կենաց աս-
րուստը. — դու չե՞ս դարձեալ առատ
բարեկամ այն ազգաց՝ որոնք աւելի եր-
ջանիկ ափունք կու բնակին. ինչպիսի
պարէն և գանձեր կու դիզեն անոնք
քու արգասաւոր ծոցէդ: Ետ անգամ
աներկիւղ մարդիկ կ'ընկղմին քու ա-
լեացդ մէջ, և վեր չեն ելներ ինչուան որ
չի գտնեն ան զարմանալի քարերը, որոնց
փայլունքն կու զարմացընէ արեգական
լոյսը և թագաւորաց ճակատը կու զար-
դարէ:

Չեմ ուզեր քու բնակչացդ վրայ
խօսիլ. անթիւ են անոնք, երկրիս վրայ
ու օդուն մէջ եղող շնչաւորաց պէս՝
կու քարոզեն անոր կարողութիւնը և
իմաստութիւնը, որ ամէն բան ստեղ-
ծեց: Եւ այց ի՞նչ պէս թողում լուծեամբ
անոնց թագաւորը, և իսթանը. ջուրն
գետի պէս կու մտնէ անոր բերանը.
աչքերն բոցի պէս կու ցոլան, երկաթն
իրեն համար ջրային եղէգ մ'է, պղին-
ձն՝ փտտած փայտ մը: Ետէն չի փախ-
չիր, քարերը թեթեւ տերեւներու պէս
կ'ընկնան վրան. կ'արհամարհէ մուրճը
իբրե չոր յարդ մը, կու ծիծաղի անոր
վրայ՝ որ իրեն տէգ ու նիզակ կու նետէ.
անցած տեղէն լոյսն կու շողայ, ան-
դունդք կու ճերմկնան իր առջև. չկայ
ոյժ մը՝ որ համեմատի իրենին: Եւ անց
վախի ամէն բան կու տեսնէ իր ներքեւը
և ինքն է թագաւոր ուղկիանու ամենայն
գոռոզ որդւոցը:

Ո՛վ Լստուած, քու արարածոցդ
վրայ մտածելով առանց քեզ հասնելու
կու մնորիմ: Սակայն դուն միայն եղիր
նիւթ իմ զարմացմանս և իմ օրհնու-
թեանս. միայն նպատակ իմ փափագա-
նացս և իմ յուսոյս: Եւս ալեացս մէջ
փնտռածս է՝ իմ սրտիս խռովութիւնը՝
երբ քեզմէ հեռու է: Տեսած եմ լեռ-
ներ՝ որ իբրեւ հառաչանք ըղձից երկրի՝
կու սլանան դէպ 'ի յերկինք. հեղեղ-
ներ և գետեր՝ որ գանգատ թողուն
իրենց եզերացը վրայ. և Ուկիանոսը՝
որ անհանգիստ կու տատանի շարունակ
ծփումմբ. այնպէս իմ սիրտս այլ կու
բարձրանայ, կու հեծէ ու կու շարժի:
Եւ ինչեւ գտնել այն ալեաց մէջ քու
անբաւութեանդ պատկերը, յաւիտե-
նական ուկիանու պատկերը, առոր կու
դիմեն ամենայն արարածք, որուն ես
այլ կու հառաչեմ բոլոր եռանդեամբ:
Ուկիան երկնից, ուկիան խաղաղու-
թեան, լուսոյ, սիրոյ. ուկիան փառաց,
պատուոյ և անմահութեան, թող որ
իմ մտածմունքս շատ անգամ ծփին
քու ալեացդ վրայ, ինչուան որ հոգիս
իրապէս ընկղմի անոր մէջ, միշտ ծա-
րաւի և միշտ արբած, միշտ անյագ և
միշտ յագեալ. իմ սիրտս ունի անանկ
անդունդներ՝ ուր ամէն մարդկային եր-
ջանկութիւնք կու կորսուին. քեզի հա-
մար ստեղծուած են այն անդունդքն,
և քու անչափութիւնդ միայն կրնայ
զանոնք ընուլ ծածկել:

Նոր Քնար

Անրևիկեր

Վայրի հաւուկ մի բըռնած

Ու բերած զըրած զինքն ի նեղ զընտան.

Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց:

Ու ըստաբեկեալ եմ միջակոտոր,

Ճար չունիմ, ինչ լինամ գերիս.

Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց:

Թէ հազար գունդգուն փետուր
 Բերած ինձ խաղիւթ կու տան
 Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց :
 Թէ շաքարն է մաղած շաղուած
 Բերած ինձ կերակուր կու տան ,
 Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց :
 Թէ զպլպուլն ու զղուճիւն
 Ինձ երգասաց կու տան ,
 Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց :
 Թէ հազար թախտի հուքմն տան
 Բա հարուր հազարի տէր այնէն ,
 Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց :
 Թէ հազար ինձ մէջլիս դընեն
 Վաղցր երգով զիս զուարճացնեն ,
 Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց :
 Թէ հազար ինձ ծառայ բերեն
 Ինձամար հեծել ձիաւոր ,
 Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց :
 Թէ դարպաս մեր շենած ոսկով
 Օտարդարած անգին մարգարտով ,
 Չուրախանար սիրտ բաժանելոյս յընկերաց :
 Թէ հնար ու ճարակ լինէր
 Ինձ ելնել ի նեղ զնտանէս ,
 Յայնժամ ուրախանայր սիրտ բաժանելոյս յընկերացս :
 Թէ լինէր ու թուչի , բարձրանայի տեսանել զերամս ,
 Յայնժամ ուրախանայր սիրտ բաժանելոյս յընկերացս :
 Բո խառնիմ ի յերամս :
 Բո՛ղ զարթնում ի քնոյ , զերդ տղայ մօր գրկի ի քուն ,
 Եւ օրհնեմ զԲոտուած կենդանի :
 Դրաց զիս ի յերամս :

Նկարագրութիւն քաղաքին Եւրոպայ
 և մեծ գետնաշարժիկն որ եղաւ յա-
 մին 1859 :

(Տես նրեւ 146)

Բո՛ղ այս ամենայն պատճառներ մէկ
 տեղ բերելով՝ կ'ըսեմք որ Կարնոյ գա-
 ւառին մէջ գետնաշարժն պակաս չէ .
 ամէն տարի երկու երեք անգամ սա-

սանութիւնը կ'ըլլան , է որ թեթեւ ,
 է որ սաստիկ . որոց քանի մը գլխաւոր-
 ները պիտի յիշատակեմ :

Եր դարուն հասած ծերեր , որ
 ութսուն կամ իննսուն կը հաշուեն ի-
 ռենց տարիքը , կը պատմեն որ ասկէ դար
 մը յառաջ սոսկալի սասանութիւն մ'է-
 ղեր է Կարնոյ գաւառը , մասնաւորա-
 պէս քաղաքը . առաջ շաքարէն սկսեալ
 մինչև վերացման խոսքին պահքը ան-